

«Björgulfur» er kenningur í Föroyum. Her landar hann í Klaksvík

Tveir royna í Smoguni

JÚSTINUS LEIVSSON
EIDESGAARD

Tveir trolarar eru longu byrjaðir at royna eftir toski í Smoguni. Það eru «Sancta Princesa» sum er skrásett í Sierra Leone, men reiðarið hefur heimstað í Portugal og «Amazonas» sum er skrásett í Panama. Flögurini hjá norsku sjóvejunum hava funnið fram til trolararnar og teir hava havt smálgan fiskiskap, trý tons um samdögurið, skrifvar Nordlys.

Samhætt norsku vaktar-tænastuni hefur ongin fiskiskapur verið í Smoguni, ið er 64.000 ferkilometur til viddar, seinastu triggjar mánaðarnar. Hövuðsorsökin hefur verið ísur. Nú er fiskiskapurin byrjaður aftur, eitt sindur seinni enn í fjór, tá trolararnir fóru undir fiskiskap um miðjan mars.

Syðri partur av Smoguni er ísfríur í løtuni, men trolararnir mugu rokna við at ísur verður í økinum nakað enn.

Eisini í fjór var «Sancta Princesa» fyrsti trolarin í Smoguni. Trolarin er skrásettur í Sierra Leone, men það eru portugísarar, sum eiga skipið. Teir salta fiskin umboð landa í Portugal.

Fleiri skip landaðu úr Smoguni til ES og ES fekk á hendan hátt fleiri túsund tons av fiski uttanum vanligu kvótuna í Barentshavinum.

Samlaða veiðan í Smoguni hefur seinastu trý árin verið ávikavist 30.000, 60.000 og 40.000 tons. Meginpartin hava íslenskir trolarar fiskað. Eisini í ár hava íslenskir reiðarar ætlanir um at senda trolarar í Smoguna at royna, men roknað verður íkk við at teir leggja frá landi fyrr enn í juni. Hvussu nógv trolarar talan verður um í ár er íkk greitt enn, men roknað verður við, at fleiri verksmiðjutrolarar fara at royna í Smoguni í ár. Tá Loynnikrókurin ella Smogan liggur so fjarskotin, er ringt hjá ísliskabátunum at halda góðskuna.

Ísland eigur 40 verksmiðjutrolarar og bara hesir eru nógmikið, til at nógv kann veiðast úr Smoguni í summar. Men um fiskiskapurin verður eins góður í ár sum í fjór er óvist. Fiskifrøðingar rokna við at hitin í Barentshavinum fer at falla nakað í ár og hetta merkir at toskurin serliga rýmir úr Smoguni.

Smogan kann gerast størri

Norðmenn hava tikið Hopen við í verndarleiðina við Svalbard. Hetta ger øki við Svalbard nógv størri. Verjarnir hjá skiparunum á «Ottari Birting» og «Björgulf», fara at føra fram, at Noreg hefur íkk rætt, at taka Hopen við í verndarleiðina. Málið kemur fyri í Hægstarætti komandi týsdag

JÚSTINUS LEIVSSON
EIDESGAARD

Verndarleiðin kring Svalbard skal minka og Smogan ella Loynnikrókurin verður dupult so stórur.

Íslenskir reiðarar og norskir saktførarar halda, at Noreg av órøttum hevur tikið Hopen við í verndarleiðina við Svalbard og á hendan hátt er verndarleiðin komin 100 fjórðingar longur eystur í Barentshavið, enn hon av røttum eigur at vera.

Hetta skrifvar norðurnorska blaðið Nordlys í samband við at rættarmálið móti íslensku trolarunum «Björgulf» og «Ottari Birting» kemur fyri í Hægsta Rætti komandi týsdag. Vælkunnaði blaðmaðurin Gunnar Grytás hevur hugt at málinum. Það eru reiðararnir á íslensku skipunum, sum hava kært dómin. Skipari á «Ottari Birting», tá hann varð tikin, var Jón Nolsøe Olsen úr Fuglafirði.

Hægstarættarsaktførarin Øystein Meland vátar fyri Nordlys, at spurningurin um rættin hjá Noreg at taka Hopen við í verndarleiðina, verður tikin við í rættarmálið komandi týsdag. Hopen er ein lítill oyggj í ein landsynning úr Svalbard, hon er 47 ferkilometrar til viddar. Har býr einki fólk, burtursæð frá

manningini á eini veðurstöð.

Fáa íslendingar viðhald í sjónarmiðnum, at Hopen íkk eigur at verða tikin við í verndarleiðina, so verður neyðugt at máta verndarleiðina av nýggjum. Úrslitið verður at verndarleiðin minnkur og loynnikrókurin veksur munandi. Ein altjóða floti hefur síðan 1991 veitt góð 100.000 tons í loynnikrókinum.

Meland umboðar skipararnar á «Björgulf». Hesin eitur Sigurd Haraldson. «Björgulfur» var tikin 24. september 1994 av norsku vaktar-tænastuni, tá hann veiddi í verndarleiðini við Hopen.

Veiddi á frium havi

Trolarin royndi á 76.31 norður og 39.27 eystur, eystanfyrir Hopen og hetta er í veruleikanum altjóða sjógvur. Ómátið hetta finnst einki kort tókt norðanfyrir 76 stig, sum er tókt hjá fiskimannum, sigur Meland.

Það er íkk óvanligt, at stríð stendst av, at rokna fiskimark frá smáum óbyggdum oyggjum, men hetta er fyrstu ferð, at slíkt málið endar í rættinum í Noregi.

Triggir norskir saktførarar arbeiða nú við at fáa tilfarið klárt til sakarmálið. Talan er um fleiri túsund síður. Hægsti rættur skal frá kom-

andi týsdegi og tvær vikur fram viðgera og taka støðu til rættarmálini hjá trimum trolarum, sum vórðu tiknir innan verndarleiðina við Svalbard á sumri og heysti 1994.

Fyrsta málið Hægsta rættur skal taka støðu til er dómurinn móti styrmanninum á «Hafgangi II», Anton Ingvason. Hann er dómur fyrri at hava skotið móti norsku vaktar-tænastuni við høgbyrsu. Hann rakti tó ongar. Hann fekk 30 daga treytaleysa fongsulsrevsing. Skiparin á «Hafgangi II» Eirikur Sigurdsson varð frikendur fyrri at hava veitt ólógligt í verndarleiðini, tí ongar greiðar forskriftir vóru í móti hesum. Hetta var ein dyggur smeitur fyrri norska ákerumyndugleikan

«Ottari Birting»

Hini bæði málini snúgu seg um íslenska trolaran «Björgulf» og «Ottari Birting» sum er skrásettur í Panama. Eftir vánaliga úrslitið við «Hafgangi II», hövdu norsku myndugleikarnir sett bann fyrri toskaveiði í verndarleiðini, millum annað eisini fyrri Ísland. Tí fekk íslenski trolarin og hentleikatrolarin bót fyrri at hava veitt tosk á verndarleiðini í undirrættinum. Í rættarmálinum í Hægsta rætti týsdagin eru það teir íslensku reiðararnir, sum

hava kært dómin. Úrslitið í Hægsta Rætti fer at fáa støran týðning fyrri rættin hjá Noregi at ansa eftir fiskiskapinum við Svalbard.

Í Norður Troms Herredsrett vóru skipararnir á báðum trolarunum funnir sekir í at hava veitt ólógligt og reiðariini findu eisini bót og hald var lagt á veiðu og reiðskap fyrri eitt virði á tilsamans 2,5 milliónir norskar krónur. Hesir dómur eru nú kærdir til Hægsta Rætt og verjarnir Ottar Nielsen, Harstad, Øystein Meland, Bergen og Jørn Rein úr Oslo fara at leggja pástand um fríðoming fyrri sínar triggjar klientar. Ákerumyndugleikin verður umboðaður av fyrrverandi statsadvokati fyrri Troms og Finmark, Tormod Bakke, hann er nú statsadvokatur fyrri Hedmark og Oppland.

Burtursæð frá at ivi nú verður settur fram um rættin hjá Noreg at taka Hopen við í verndarleiðina kring Svalbard er grundarlagið fyrri at krevja fríðoming tað sama sum í undirrættinum. Her vísa verjarnir á at lógin um búskaparlígt øki innan fiskimarkðið íkk er galdandi fyrri Svalbard. Fiskiskapurin við Svalbard má regulast eftir Svalbard-sáttmálanum og grundreglan í honum er viðferð á jøvnum føti.

Leys stórv

Stórvini sum happadráttarseljarar

í Hvannasundi
á Signabø, og
á Tvøroyri

eru leys at søkja.

Setanin er galdandi frá 1. juli 1996 at rokna.

Skrivlig umsókn verður at senda nevndini fyrri happadráttin í seinasta lagi 30. apríl 1996.

Nevndin fyrri
HIN FØROYSKA HAPPADRÁTTIN
Gundadalsvegur 27
100 Tórshavn

DANNY TRANSPORT

– tá okkurt
skal koyrast
ella goymast

Tlf. 19192